

2. Онісіфорова В. Ю. Медичне страхування працівників як перспективний напрямок підвищення рівня кадрової безпеки підприємства. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету*. Харків: ХНАДУ. 2015. №3(10), том 2. С. 51–54.

МОЖЛИВОСТІ ПРЕВЕНТИВНОГО ТА РЕАКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ КРЕДИТАМИ БАНКІВ

Сірецька А.В.

Науковий керівник: Марченко О.В., к.е.н., доцент

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Досить гострою проблемою сучасної банківської системи України є погіршення якості кредитних портфелів банківських установ та зростання обсягів проблемних кредитів. Це призводить до низки негативних наслідків, зокрема, зростання витрат банків щодо формування резервів на можливі втрати й, відповідно, зменшення кредитних ресурсів, скорочення обсягів кредитування, зниження прибутковості банківської діяльності, рівня достатності капіталу та в багатьох випадках унеможливлення подальшої кредитної діяльності [2-5].

Процес управління проблемною заборгованістю банку складається з чотирьох основних етапів [1].

I етап – раннє виявлення позичальників, що мають ознаки потенційної заборгованості й не зацікавлені у співпраці з банком щодо повернення основної суми позики. На цьому етапі, з метою запобігання виникненню проблемних кредитів, використовується превентивне управління. Воно включає:

- виявлення позичальників з потенційними проблемами відносно погашення заборгованості (в т.ч. тих, хто не має наміру взаємодіяти з цього приводу з банком);
- встановлення причин виникнення ознак потенційної проблемності та з'ясування подальших дій позичальника, які буде ним вжито щоб повернутись до графіка погашення заборгованості;
- збір додаткової інформації про фінансовий стан позичальника та вжиття заходів щодо зниження кредитного ризику для банку;
- з'ясування доцільності застосування до позичальника інструментів короткострокової реструктуризації;
- в разі прийняття рішення щодо короткострокової реструктуризації заборгованості, з позичальником обговорюються її умови та вносяться відповідні зміни до укладених договорів;
- здійснюється моніторинг щодо зниження кредитного ризику банку (дотримання позичальником умов реструктуризації).

II етап – розробка можливих варіантів реструктуризації заборгованості позичальника. З появою проблемних кредитів з'являється необхідність реактивного управління ними, тобто запровадження заходів з контролювання проблем заборгованості. З одного боку ці заходи направлені на відновлення

платоспроможності боржника, а з іншого – виявлення джерел покриття збитків банку від даної кредитної операції. В межах даного етапу відбувається:

- аналіз інформації щодо фінансового стану та платоспроможності позичальника, а також його готовності виконувати умови з реструктуризації наявної заборгованості;

- здійснення моніторингу виконання позичальником умов реструктуризації;

- аналіз ефективності запроваджених банком заходів.

На практиці реструктуризація виявляється ефективною лише в тому разі, якщо проблеми боржника не є системними на носять тимчасових характер. Процес реструктуризації не передбачає звернення до суду: суб'єкти самостійно вирішують питання щодо наявних зобов'язань не залучаючи до цього представників владних повноважень [3].

III етап – вжиття заходів щодо припинення відносин з боржником через застосування судових та позасудових інструментів. На вибір того чи іншого інструменту впливає можливість повернення максимальної суми заборгованості в мінімально можливі терміни. Банк може перейти до цього етапу одразу як що буде прийнято рішення щодо недоцільності реструктуризації заборгованості. Серед іншого, в межах даного етапу передбачається:

- погашення заборгованості через застосування юридичних процедур;

- продаж (відступлення) права вимоги за заборгованістю;

- прийняття на баланс банку заставного майна боржника (майнового поручителя);

- списання заборгованості боржника за рахунок сформованих резервів під очікувані кредитні збитки та інше.

IV етап – запровадження заходів, спрямованих на підвищення ефективності управління та продажу стягнутого майна боржника. Метою цього є зменшення обсягів стягнутого майна на балансі банківської установи.

Таким чином, ключовою задачею менеджменту банку є обрання оптимальної моделі управління до конкретної заборгованості (або груп заборгованостей). Рішення щодо використання методів управління проблемними кредитами мають здійснюватися зважено, в контексті обраної банком стратегії розвитку. При цьому необхідно враховувати як індивідуальні особливості кожного договору, так і власні можливості (зокрема, наявність тимчасово вільних фінансових коштів, часові та людські ресурси відповідної кваліфікації) для ефективної роботи з проблемною заборгованістю.

Література:

1. Про затвердження Положення про організацію процесу управління проблемними активами в банках України: Постанова Правління Національного банку України від 18.07.2019 р. № 97. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_18072019_97.

2. Давидюк А. С. Сучасне управління проблемною заборгованістю банку. *Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій*

економіці: матеріали наук.-практ. інтерн. конф. студ. аспір. і молод. вчених. Київ, 23 березня 2020р. Дніпро, 2020. С. 72-75.

3. Марченко О. В. Аналіз зобов'язань банків в контексті розвитку банківської системи України. *Фінансова система України в умовах трансформації соціально-економічних відносин*: колективна монографія / за заг. редакцією В.І. Успенко Х.: ФОП Панов А.М., 2019. С. 76-99.

4. Марченко О. В. Визначення причин проблемної заборгованості банків. *Тези доповідей 74-ої науково-технічної конференції Харківського національного університету будівництва та архітектури*. Харків: ХНУБА. 2019. С. 210-211.

5. Рибак О. М., Пуськов Д. О. Реструктуризація проблемних кредитів банків в умовах кризових явищ. *Інноваційна економіка*. 2020. №3-4. С. 65-70.

ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВЕБ-ДИЗАЙНУ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сливко П.О.

Науковий керівник: Жук Т.В., к.е.н., старший викладач
Київський національний торговельно-економічний університет

У 2020 р. пандемія COVID-19 змусила підприємців перейти в онлайн-простір і показала, хто був готовий до цього та інвестував у розвиток онлайн-магазину завчасно. Перехід торгівлі в онлайн спонукав до нових досліджень поведінки користувачів у мережі.

Аналіз поведінки користувачів дозволив визначити вплив веб-дизайну на прихильність споживачів на рис. 1.

Рис. 1. Результати аналізу поведінки користувачів [3]

За даними звіту Digital 2020 у січні 2020 року в порівнянні з січнем